

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี 2) ศึกษาระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กับปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการเรียนพิเศษ และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการเรียนพิเศษ

วิธีการดำเนินการวิจัย โดยสอบถามความคิดเห็นจากข้าราชการครูของโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ปีการศึกษา 2554 จากประชากรจำนวน 3,084 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 341 คน โดยคำนวณหากลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน จากนั้นจึงใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดอำเภอเป็นชั้นในการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง 59 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้าราชการครู 341 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตอนที่ 1 เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นแบบเติมข้อความ (Open-Ended) ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษาฯ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ สุขศึกษาฯ การงานอาชีพฯ ภาษาอังกฤษและผลรวมคะแนนทุกวิชา ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 73 ข้อ ใน 7 ด้าน และหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาความเที่ยงตรงผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และนำเสนอต่อประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขขั้นสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้กับข้าราชการครูของโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดปราจีนบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผลการทดลอง ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย

ที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .38 - .77 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล ขอนหนังสือจากศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี เขต 1 และเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามไปยังข้าราชการครู ของโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดปราจีนบุรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย โดยผู้ดำเนินการ แจกและรวบรวมแบบสอบถามทางไปรษณีย์ กรณีที่ได้แบบสอบถามคืน ไม่ครบผู้วิจัยเดินทางไป ขอรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืน 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อได้ แบบสอบถามกลับคืน นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติทาง คอมพิวเตอร์ ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation) สหสัมพันธ์และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี สามารถสรุป สาระสำคัญของผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2554 โดยรวมพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2554 อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพ

2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัย ด้านหลักสูตร โดยสามารถอธิบาย ปัจจัยแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ด้านครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ครูมีคุณวุฒิ จบหลักสูตร มาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมวิชาชีพ มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ครูเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณภาพและประสิทธิภาพในการเรียนรู้อย่างแท้จริง และครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ด้านผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่คอยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับนักเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างแท้จริง ผู้บริหารจัดระบบนิเทศภายใน เพื่อช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูและนักเรียนอย่างแท้จริง และผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างแท้

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ด้านหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก หลักสูตรของสถานศึกษาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครู หลักสูตรที่ใช้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และหลักสูตรสถานศึกษาได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

2.4 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน เป็นแรงจูงใจที่ส่งผลกระทบต่อความต้องการศึกษาของผู้เรียน ทรัพยากรการศึกษาที่ใช้อยู่เป็นสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวของนักเรียน นำนักเรียนไปสู่การเรียนรู้ตามความมุ่งหมายของหลักสูตร และทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน เป็นที่ยอมรับของบุคลากรครู ผู้ปกครองและชุมชนนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

2.5 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ด้านเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก เพื่อนมีอิทธิพลต่อนักเรียนในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากที่เรียน การแสดงพฤติกรรมของเพื่อนมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และเพื่อนมีอิทธิพลต่อการกระตุ้นความคิด และประสบการณ์ใหม่ ๆ

2.6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ด้านครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ครอบครัวเป็นกำลังใจสำคัญส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ครอบครัวของนักเรียนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและคุณธรรมของนักเรียน และครอบครัวของนักเรียนมีอิทธิพลต่อนักเรียนในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากที่เรียน

2.7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีด้านการเรียนพิเศษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก การเรียนพิเศษเป็นการส่งเสริมเด็กเก่งและเด็กอ่อนให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น การเรียนพิเศษทำให้นักเรียนได้มีโอกาสทบทวนรายละเอียดความซับซ้อนของรายวิชาเพิ่มมากกว่าในชั้นเรียนปกติ และการเรียนพิเศษเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทบทวนพัฒนาตนเองในสิ่งที่ต้องการเพิ่มเติมทำให้ได้เปรียบในการแข่งขันและศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการเรียนพิเศษ โดยปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านครอบครัว มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านการเรียนพิเศษ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปัจจัยโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = .269$) โดย ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านครอบครัว มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ และปัจจัยด้านการเรียนพิเศษ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

4. ปัจจัยในภาพรวมสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีได้ โดยพบว่าปัจจัยด้านหลักสูตรเป็นตัวแปรที่ดีที่สุด โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของปัจจัยด้านหลักสูตรเท่ากับ

.108 และสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ได้ร้อยละ 9.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อนำค่าสถิติตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีในสมการคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 26.054 + 3.640 (X_3)$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีสามารถอภิปรายผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2554 โดยรวมพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2554 อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ยังไม่ประสบผลสำเร็จของการจัดการเรียนการสอน เพราะอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้เห็นถึงระดับคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในภาพรวมที่ต้องการได้รับการพัฒนาปรับปรุงทางการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยจะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีระดับสูงสุด เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษายังต่ำกว่าเกณฑ์ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี จึงยังไม่ประสบผลสำเร็จในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังที่พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2538) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือมวลประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ ดังนั้นจากการวัดผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว เป็นการตรวจสอบความสามารถของสมรรถภาพทางสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเพียงใด เช่น พฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้การวิเคราะห์การสังเคราะห์ และการประเมินค่ามากน้อยอยู่ในระดับใด ทั้งนี้จากผลการวิจัยของผู้วิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญา ใจกลางดุก (2554) ได้ทำการศึกษาติดตามผลการดำเนินโครงการการพัฒนาคุณภาพโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของทุกโรงเรียนในเครือข่าย

อำเภอบ้านธิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ผลการวิจัยเพื่อศึกษาคิดตาม การดำเนินโครงการครั้งนี้ พบว่า โครงการพัฒนาคุณภาพโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สามารถผลักดัน ให้ทุกโรงเรียนในเครือข่ายอำเภอบ้านธิ ดำเนินการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มข้นเพื่อ เตรียมความพร้อมก่อนสอบ O-NET ได้ ด้วยการจัดทำโครงการเข้าค่ายติวเข้มวิชาการนักเรียน ผลของการพัฒนาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระหลัก ปีการศึกษา 2553 ให้เป็นไป ตามที่คาดหวังพบว่าเป็นดังนี้ ผลการสอบ O-NET ในภาพรวมของนักเรียนชั้น ป.6 กลุ่มสาระที่ได้ คะแนนสูงกว่าเป้าหมายที่ สพป.ลพ. 1 คาดหวังมี 1 กลุ่มสาระ คือ สังคมศึกษา คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 49.26 ซึ่งอยู่ในระดับผลการเรียนถ้าเทียบตามเกณฑ์เดียวกับผู้วิจัยคือ ต่ำกว่าเกณฑ์

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้าน หลักสูตร ทั้งนี้อาจอธิบายได้ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 27) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาจัดทำหลักสูตร ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมกัน จัดการเรียนรู้ สนับสนุนให้มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการเรียนการสอน พัฒนาครูและบุคลากรให้รู้และเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับชุมชนในการจัดการเรียนการสอน ประเมินผลการจัดการเรียน การสอน และพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ นอกจากนี้ ในด้านครูผู้สอน เป็นผู้นำในการจัดกระบวนการ เรียนรู้ให้กับผู้เรียนดังที่ พิทักษ์ สมาน (2547, หน้า 27) กล่าวถึงสภาพแวดล้อมในห้องเรียน การจั ดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องเป็นผู้จัดกระบวนการ และสร้างบรรยากาศในห้องเรียน การสอนให้ เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนรวมไปถึงการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อให้ กระบวนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้สอนจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ได้ทั้งด้านความรู้ ความสามารถและบุคลิกลักษณะ เพราะผู้สอนเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้นักเรียน ประพฤติปฏิบัติ ตามการสอนเป็นศาสตร์และศิลป์ สอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ สระบงกช (2544) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัย ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยด้านชุมชน ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของเชิดศักดิ์ นันทะญาติ (2549) ได้ศึกษาค้นคว้าปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์

ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นด้านบริหารโรงเรียน และด้านสมรรถนะของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณงาม สัมปชัญญสถิต (2549) ได้ศึกษาค้นคว้าปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารโรงเรียน ด้านสมรรถนะครูผู้สอนด้านสภาพแวดล้อมชุมชน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลทางการเรียนในระดับมาก

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีในทุกปัจจัย ได้แก่ ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านหลักสูตร ด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ด้านเพื่อน ด้านครอบครัว และด้านการเรียนพิเศษ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง .020 ถึง .328 โดยปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านครอบครัว มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านครอบครัว เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และมีบทบาทอย่างยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งนี้จากการศึกษาของอัญชญา โพธิ์พลากร (2545, หน้า 95) กล่าวว่า มีองค์ประกอบหลายประการที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ด้านตัวนักเรียน เช่น สถิติปัญญา อารมณ์ ความสนใจ เจตคติต่อการเรียน ด้านตัวครู เช่น คุณภาพของครู การจัดระบบ การบริหารของผู้บริหาร ด้านสังคม เช่น สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวของนักเรียน เป็นต้น แต่ปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็คือ การสอนของครู นอกจากนี้ อารีย์ คงสวัสดิ์ (2544, หน้า 25) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น มีองค์ประกอบมากมายหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ คือ ด้านคุณลักษณะการจัดการระบบในโรงเรียน ด้านคุณลักษณะของครู ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน เช่น เพศ อายุ สถิติปัญญา การเรียนพิเศษ การได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียน สมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง ความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียน ระยะทางไปโรงเรียน การมีอาหารกลางวันรับประทาน ความเอาใจใส่ในการเรียนทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอน ฐานะครอบครัว การขาดเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ตัวแปรเหล่านี้ก็มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน โดยผลการศึกษาค้นคว้าที่ผ่านมาพบความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นจึงทำให้

ผลการวิจัยของผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ สระบงกช (2544) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยด้านชุมชนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ งานวิจัยของจิรพงษ์ บุญเสนา (2549) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ปีการศึกษา 2547 ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.1 ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (NT) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ สมาชิกครอบครัว สภาพครอบครัว ตัวแปร พยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ การเรียนพิเศษ ทุนการศึกษา ที่อยู่อาศัย อาชีพผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง เวลาทำการบ้าน เวลาคู่วี การศึกษาผู้ปกครอง กิจกรรม พิเศษ ขนาดของ โรงเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ที่มี นัยสำคัญทางสถิติที่มี 3 จาก 16 ได้แก่ สมาชิกครอบครัว สถานภาพครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับชาติ

4. สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ที่ดีที่สุดในรูปสมการคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 26.054 + 3.640 (X_3)$ โดยสมการพยากรณ์ปัจจัยด้านหลักสูตรสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ได้ 09.10 เปอร์เซ็นต์ แสดงให้เห็นว่า ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับสมมุติฐาน ที่ตั้งไว้ “ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรการเรียนการสอน ปัจจัยด้านเพื่อน และปัจจัยด้านการเรียนพิเศษ สามารถทำพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีได้” โดยปัจจัยด้านหลักสูตร เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยของผู้วิจัยสามารถอธิบาย ได้ว่า ทุกปัจจัยนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ โดยเฉพาะจากผลการวิจัยพบว่า หลักสูตร เป็นสิ่งสำคัญที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด สามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อผู้เรียน ทั้งนี้ จากผลการศึกษาจากกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 5) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษา ว่าเป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน ดังนั้นการพัฒนาในด้านหลักสูตรของ

สถานศึกษาจึงอาจส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีพัฒนาที่ดีขึ้น เป็นไปตามผลการวิจัยที่ได้ศึกษาข้างต้น นอกจากนี้ อรุณแก้ว ลิขธรรมชโย (2541, หน้า 11) หลักสูตรเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อนำไปสู่ ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ได้รับจากหลักสูตรไปพัฒนาสังคมและประเทศต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรพงษ์ บุญเสนา (2549) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ปีการศึกษา 2547 ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ สมาชิกครอบครัว สภาพครอบครัว ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ การเรียนพิเศษ ทุนการศึกษา ที่อยู่อาศัย อาชีพผู้ปกครอง รายได้ผู้ปกครอง เวลาทำการบ้าน เวลาดูทีวี การศึกษาผู้ปกครอง กิจกรรมพิเศษ ขนาดของโรงเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่มี 3 จาก 16 ได้แก่ สมาชิกครอบครัว สถานภาพครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชวน โฉมทรัพย์เย็น (2549) ได้ศึกษาค้นคว้า ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ 3 ตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมระดับชาติ (NT) เวลาทำการบ้าน และการเรียนพิเศษ เป็นตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ = .630 มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 39.70 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรมีการนำผลการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อให้เข้าใจนำไปสู่ นโยบายการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

1.2 ควรนำผลการวิจัยเสนอต่อบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เข้าใจนำไปสู่แนวทางและแผนการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมตอนต้นของสถานศึกษานั้น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้แม้ว่าจะได้ตรวจสอบค้นคว้างานวิจัยมาพอสมควร แต่ก็พบว่ามีความแปรที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีได้เพียงตัวเดียว ร้อยละ 09.10 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นในงานวิจัยต่อไปควรเพิ่มตัวแปรทำนายอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัย ปัญหา สาเหตุและแนวทางการแก้ไขผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี